

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

607

Vragen van het lid **Gesthuizen** (SP) aan de minister van Economische Zaken over *inkoopmacht van supermarkten*. (Ingezonden 13 oktober 2009)

1
Wat is uw reactie op het bericht «Superunie zet Jumbo uit inkoopcombinatie»?¹

2
Zou hier sprake kunnen zijn van ongeoorloofde kartelvorming? Zo nee, waarom niet?

3
Bent u bereid de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) te laten onderzoeken of hier sprake is van ongeoorloofde kartelvorming en mogelijk misbruik van inkoopmacht?

4
Deelt u de mening dat dergelijke inkoopcombinaties, indien er inderdaad sprake is van inkoopmacht, schadelijk kunnen zijn voor het inkomen en de arbeidsomstandigheden van de leveranciers?

5
Bent u bereid te onderzoeken wat de effecten zijn van dergelijke inkoopcombinaties?

Antwoord

Antwoord van minister **Van der Hoeven** (Economische Zaken) (ontvangen 9 november 2009)

1
Volgens dit bericht is Supermarktketen Jumbo uit de inkoopcombinatie Superunie gezet. Deze kwestie betreft een aangelegenheid tussen twee privaatrechtelijke partijen. Met zodanige privaatrechtelijke kwesties heeft de overheid geen bemoeienis zolang in die privaatrechtelijke verhouding geen wet- of regelgeving wordt overtreden.

2 en 3
Ik waardeer het dat kamerleden melding maken van mogelijke inbreuken op de Mededingingswet. In dit bericht wordt gemeld dat supermarktketen Jumbo uit de inkoopcombinatie Superunie is gezet vanwege Jumbo's voornemen om samen met Schuitema een nieuwe, concurrerende inkoopcombinatie op te zetten. Of de Mededingingswet in dit concrete geval wordt overtreden, is aan de NMa om te beoordelen. Indien zij een redelijk vermoeden heeft dat

dit het geval is, start zij een mededingingsrechtelijk onderzoek. Ik laat de beoordeling of er in dit specifieke geval voldoende aanwijzingen zijn om een onderzoek in te stellen, dan ook graag aan de NMa.

Overigens is het fenomeen inkoopcombinatie als zodanig onder de Mededingingswet niet verboden. Of de informatie, die binnen een combinatie wordt uitgewisseld, binnen de grenzen van het toelaatbare valt, is primair de verantwoordelijkheid van de aangesloten ondernemingen. Als de NMa aanwijzingen heeft dat de wet wordt overtreden, kan zij een onderzoek instellen en, bij vaststelling van een overtreding, hoge boetes opleggen. De zin «Jumbo zou als lid van de Superunie toegang hebben tot concurrentiegevoelige informatie die zij kan gebruiken in de onderhandelingen met de leveranciers van de nieuwe inkoopcombinatie» duidt er niet per definitie op dat binnen de Superunie ongeoorloofde kartelvorming plaatsvindt door informatie-uitwisseling tussen de deelnemende ondernemingen. Het getuigt ook van het bewustzijn bij Superunie dat haar inkoopstrategie

¹ NRC Next, 8 oktober 2009.

niet mag worden uitgewisseld met concurrenten. Dat zou namelijk een overtreding van de Mededingingswet kunnen inhouden. Dat Jumbo tot voor kort lid was van Superunie, betekent immers dat Jumbo op de hoogte is van de inkoopstrategie van Superunie ten opzichte van leveranciers.

4

Inkoopcombinaties worden vaak aangegaan om grotere hoeveelheden in te kopen waardoor hogere kwantumkortingen kunnen worden bedongen. Dit kan leveranciers onder druk zetten, maar het kan hen ook stimuleren tot grotere efficiëntie. Indien de bij een inkoopcombinatie aangesloten ondernemingen die inkoopvoordelen doorgeven aan de consument in de vorm van lagere verkoopprijzen, is er vanuit mededingingsperspectief in beginsel geen probleem. Integendeel zelfs, de consument is juist gebaat bij lagere verkoopprijzen. Dit is anders wanneer een inkooporganisatie misbruik maakt van een economische machtspositie of door de aangesloten ondernemingen wordt gebruikt als middel om verboden kartelafspraken te maken.

5

In mijn brief van 28 september 2009 heb ik de Tweede Kamer meegedeeld dat het EIM bezig is een onderzoek uit te voeren naar inkoopmacht. Dat onderzoek bestaat onder meer uit het bevragen van een aanzienlijk aantal MKB-ondernemers naar hun beeld en hun ervaringen met inkoopmacht. De resultaten van het onderzoek worden eind november verwacht. Het streven is die resultaten vergezeld van een beleidsreactie eind november aan de Tweede Kamer te doen toekomen.